

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПНУ
Карпатський національний університет імені Василя Стефаника
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія
Херсонський державний університет**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАВЧАННЯ І
ВИХОВАННЯ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ
ПРОЦЕСІВ В ОСВІТНЬОМУ ТА НАУКОВОМУ
ПРОСТОРІ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
VIII Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції**

07 листопада 2025 року

МУКАЧЕВО

УДК 373.2(063)

А 43

Актуальні проблеми навчання і виховання в умовах інтеграційних процесів в освітньому та науковому просторі: збірник тез доповідей VIII Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції, 07 листопада 2025 р., Мукачево / Ред.кол.: Добош О.М. (гол.ред.) та ін. Мукачево: МДУ. 2025.360 с.

**Рекомендовано до поширення в мережі Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 8 від 14 листопада 2025 р.)**

Рецензенти:

Бондар Т.І. – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки дошкільної, початкової освіти та освітнього менеджменту Мукачівського державного університету

Фізеші О.Й. – завідувач кафедри педагогіки дошкільної, початкової освіти та освітнього менеджменту Мукачівського державного університету, доктор педагогічних наук, професор

У збірнику вміщено тези доповідей VIII Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Актуальні проблеми навчання і виховання в умовах інтеграційних процесів в освітньому та науковому просторі». Учасники конференції розкривають проблеми педагогічної освіти та розвитку особистості, використання новітніх технологій та інновацій в освіті, виховання особистості в контексті сучасної освітньої парадигми, особливості психолого-педагогічної підготовки майбутніх фахівців до реалізації завдань компетентнісного підходу в освітньому процесі, дидактико-методичного супроводу компетентнісно орієнтованого навчання у початковій школі, сучасного стану та перспективи розвитку дошкільної освіти в Україні, теорії і практики управління освітою, історії педагогіки.

Видання призначено для науковців, викладачів, аспірантів, студентів педагогічних навчальних закладів, працівників системи освіти.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, що надана в рукописах, та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

Редакційна колегія:

Іванова Вікторія Вікторівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри дошкільної та спеціальної освіти, Мукачівський державний університет.

Пинзеник Олена Мафтеївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки дошкільної, початкової освіти та освітнього менеджменту, Мукачівський державний університет.

Фенчик Оксана Миколаївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки дошкільної, початкової освіти та освітнього менеджменту, Мукачівський державний університет.

Швардак Маріанна Василівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки дошкільної, початкової освіти та освітнього менеджменту, Мукачівський державний університет.

<i>Онищак Галина, Цалан Вікторія</i> THE USE OF DIGITAL TECHNOLOGIES IN ASSESSING STUDENTS' ACHIEVEMENTS IN CLIL	99
<i>Полюк Діана</i> ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ВИКЛАДАЧА ДО ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ CASE-STUDY У ВИЩІЙ ШКОЛІ	103
<i>Попович Аліна, Мочан Тетяна</i> ІННОВАЦІЙНІСТЬ ЯК КЛЮЧОВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ	107
<i>Серьогіна Ірина</i> ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ	109
<i>Чорнорот Ольга</i> ІНТЕГРАЦІЯ НОВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ФАХОВИХ МОЛОДШИХ БАКАЛАВРІВ	113
<i>Ющик Роман</i> БЕЗПЕЧНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ЯК КЛЮЧОВА УМОВА УСПІШНОГО ЗАЛУЧЕННЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ ДО СЕРЕДОВИЩА ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	115
РОЗДІЛ 3 ПРОБЛЕМИ ВИХОВАННЯ ОСОБИСТОСТІ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ ОСВІТНЬОЇ ПАРАДИГМИ	
<i>Білик Олена, Балабай Діана</i> ВИХОВАННЯ ЦІННІСНОГО СТАВЛЕННЯ ДО КРАСИ У ПРОЦЕСІ ХУДОЖНЬО-ТРУДОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДОШКІЛЬНИКІВ	120
<i>Білик Олена, Штефанська Яніна</i> МОРАЛЬНО-ЕСТЕТИЧНЕ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ЗАСОБАМИ МИСТЕЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ДОШКІЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ	123
<i>Древаль Юрій, Петрина Софія</i> ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ І ЗДОРОВ'Я МОЛОДИХ ПРАЦІВНИКІВ: МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ	128
<i>Tetiana Ishchenko</i> PARENTAL INVOLVEMENT IN MODERN STUDENT-CENTERED EDUCATION	132
<i>Куцук Ольга, Довганюк Ніколетта</i> ВИХОВАННЯ ЦІННІСНОГО СТАВЛЕННЯ ДО ПРАЦІ ЗАСОБАМИ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	134
<i>Олійник Марія, Попович Ірина</i> ГУМАНІСТИЧНІ ПЕДАГОГІЧНІ ПЕРЕКОНАННЯ МАЙБУТНІХ ЛОГОПЕДІВ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ВІТЧИЗНЯНОГО ТА ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ	138

2. Ковальова С. М. Різноманітні підходи до класифікації кейсів. Вісник Житомирського державного університету. 2014. Вип. 2(74). С. 75–82. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/11683/1/4.pdf> (дата звернення: 28.04.2025).

3. Коростельова Є. Ю. Застосування методу кейсів у проєктній діяльності для реалізації завдань нової української школи. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. 2017. Вип. 59. С. 74–78.

Аліна Попович

спеціальність 013 Початкова освіта
другий (магістерський) рівня вищої освіти
Мукачівський державний університет

Тетяна Мочан

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії та методики початкової освіти,
Мукачівський державний університет

ІННОВАЦІЙНІСТЬ ЯК КЛЮЧОВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

У контексті глобальних трансформацій та прискореного технологічного розвитку, інноваційність виходить за межі вузькоспеціалізованої якості й набуває статусу ключової компетентності, необхідної для успішної адаптації та активної участі здобувачів початкової освіти у суспільстві майбутнього. Інноваційність у молодшому шкільному віці слід розглядати не як здатність створювати принципово нові технології, а як комплекс особистісних якостей та вмінь, спрямованих на креативне розв'язання проблем, ініціативність, гнучкість мислення та готовність до змін. Формування цієї компетентності вимагає від педагогічної системи докорінної зміни методології, зміщення акценту з репродуктивного навчання на продуктивну діяльність [3].

Інноваційність як інтегральна компетентність у початковій школі формується на перетині кількох ключових аспектів. Першим є креативність, яка проявляється у здатності генерувати нетипові ідеї, бачити нові зв'язки між, здавалося б, непов'язаними речами та виходити за межі звичних шаблонів мислення [2]. Другим важливим компонентом є критичне мислення, що дозволяє молодшому школяреві оцінювати ідеї на предмет їхньої доцільності та життєздатності, відсіювати неконструктивні рішення та свідомо обирати

найбільш ефективний шлях. Третій, не менш значущий, аспект — це ініціативність і самостійність, тобто готовність брати на себе відповідальність за пошук та впровадження нових рішень, не боячись помилок.

Учитель початкових класів має цілеспрямовано створювати освітнє середовище, яке стимулює інноваційну активність. Це досягається через систематичне впровадження проблемно-пошукових методів, де учні не отримують готового алгоритму дій, а самі формулюють проблему і пропонують шляхи її розв'язання [1]. Наприклад, використання методу проєктів чи STEM-освіти є надзвичайно ефективним. У рамках цих підходів діти навчаються моделюванню ситуацій, де вони виступають винахідниками чи розробниками, що вимагає застосування знань із різних предметних галузей для створення нового продукту або рішення.

Крім того, критичну роль відіграє педагогічна підтримка ризику та помилки. Учитель повинен культивувати атмосферу, де помилка сприймається не як провал, а як джерело нової інформації та крок до вдосконалення. Це сприяє розвитку психологічної стійкості та готовності до експерименту, які є базовими рисами інноваційної особистості. Діалог, що стимулює запитання «А що, якщо зробити інакше?» та «Як це можна покращити?», є більш цінним, ніж діалог, спрямований лише на пошук єдиної правильної відповіді.

Інноваційність, будучи інтегральною компетентністю, не може бути сформована окремим курсом чи заняттям; вона є наскрізним результатом усієї освітньої діяльності. Системне впровадження інтерактивних, проблемно-орієнтованих методик, які заохочують творчий пошук, ініціативність та конструктивне ставлення до помилок, перетворює здобувачів початкової освіти з пасивних споживачів знань на активних творців змін [4]. Таким чином, формування інноваційності в початковій школі є стратегічною інвестицією у людський капітал і забезпечення конкурентоспроможності майбутнього суспільства.

Список використаних джерел:

1. Басюк Н. А. Формування ключових компетентностей у дітей молодшого шкільного віку. Формування ключових компетентностей у дітей молодшого шкільного віку : курс лекцій / укл.: Н. А. Басюк. Житомир : Вид-во ЖДУ імені Івана Франка, 2025.
2. Стахів М., Грицай Н., Шибівська С. Розвиток ключових компетентностей учнів початкових класів засобами інтерактивних технологій. *Молодий вчений*. 2024. №5 (129). С. 56-61.
3. Петрунчак Д. В., Кузьменко О. Г., Погранична Н. М. Роль неформальної освіти у формуванні ключових компетентностей сучасного здобувача освіти. *Перспективи та інновації науки (Серія «Психологія», Серія «Педагогіка», Серія «Медицина»)*. 2024. № 11 (45). С. 723-724.
4. Zaporozhchenko T., Shvardak M., Stakhiv L., Kalyta N., Sadova I., & Illyash S. A Future Primary School Teacher Competence Building Model through Application of Innovative Technologies. *Revista Românească pentru Educație Multidimensională*. 2022. №14(4). С. 01-20. <https://doi.org/10.18662/rrem/14.4/626>

Ірина Серьогіна

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри технологічної та професійної освіти
Криворізький державний педагогічний університет

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ

Сучасна система педагогічної освіти України перебуває в постійному процесі оновлення, що зумовлюється потребою у підготовці конкурентоспроможного, творчого й культурно свідомого фахівця. Впровадження інноваційних підходів до організації навчально-пізнавальної діяльності студентів спеціальності «Середня освіта (Трудове навчання та технології)» є важливим чинником формування професійної компетентності майбутніх учителів, здатних ефективно інтегрувати сучасні технології з українськими національними традиціями.

Інноваційність у підготовці педагогічних кадрів полягає у застосуванні сучасних методів, форм і технологій навчання, що стимулюють пізнавальну активність, критичне мислення, креативність і дослідницьку самостійність студентів. Загальні питання інноваційних підходів у освіті розглядали у своїх наукових працях відомі вчені-дослідники Биков В.Ю.[1], Литвинова С.Г.[2], Крутий К.Л. [3] , Ніколаєнко С.М.[4], Савченко О.Я.[5], Шевченко Л.В.[6], на

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>